

ABONAMENTUL.

Un an 120 cor. (60 lei)
 1/2 an 60 " (30 lei)
 1/4 an 30 " (15 lei)
 O lună 10 " (5 lei)
 Un nr. 50 fil. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
 odată C. 1:50 a doua
 și a treia oară C. 1:20

Manuscrite sunt a se
 trimite la Redacția
 „UNIRII” Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Timpul este,

ca conducătorii vieții noastre publice să ia contact cu poporul. Aceasta o cer interesele mari și reale ale statului român întregit, care are nevoie de consolidare prin reforme radicale, prin disciplină bărbătească și prin o muncă plină de sacrificii.

S'au împlinit deja șapte luni dela preluarea din partea noastră a imperiului în fosta Ungarie. Inceputul a fost greu din seamă năfară, fiindcă Consiliul dirigent n'avea nimic: nici casă, nici masă, nici un protocol, ori ziar, nici bani, nici tradiții și nici experiență. Era numai zel, însuflețire, voie de lucru și bunăvoință. Atât!

În timpul acesta s'a săvârșit aproape numai muncă de birou în scopul aranjării lucrurilor, a organizării centrale, a formării și plasării oamenilor în diferitele oficii indispensabile la susținerea, fortificarea și apărarea vieții de stat.

Marele Sfat național, ales la 1 Decembrie a. tr., în care conducătorii noștri ar fi avut prilej, să facă expuneri asupra situației încă nu s'a ținut. Amânarea aceasta nu va fi nemotivată.

Munca sărguincioasă, care în viața celor mai mulți povățuitori naționali nu cunoaște oboseală întru delăturarea piedecilor din calea binelui comun, se pare, a reținut până acum pe fruntașii vieții noastre de a se scobori în mijlocul poporului, ca să-l mângâie, să-l delătore îndoiele, să-l însuflețească și să-i toarne în suflet răb-

darea, de care are cea mai ardentă trebuință. Mai mult; afară de câți-va articoli de ziar apăruiți mai ales la Paști, conducătorii noștri nici chiar în scris nu s'au adresat poporului dornic de a asculta cuvinte îndrumătoare, cuvinte pline de lumină și de căldură — dela cei mai mari ai lui.

E adevărat, că munca aceasta de luminare și de însuflețire pentru popor continuă a o îndeplini cu conștiințositate și acum preoțimea ambelor biserici românești; dar socotind a fi de cel mai mare interes, ca inteligența mireană, în special șefii diferitelor resorturi, secretarii generali, șefii secțiilor, consilierii și prefectii să meargă ici și colo în mijlocul poporului și în adunări populare, ori cel puțin prin articoli, ori prin interviuri să sprijinească munca aceasta a preoțimei.

Iubirea, care, mulțumită Domnului, a unit în trecut și unește și acum sufletul neamului nostru întreg, trebuie cultivată și în viitor cu cea mai curată intenție și cu cea mai mare grijă. În scopul acesta cel mai bun mijloc e contactul lipsit de egoism păcătos și de gesturi superbe... Alt-cum: ochii, cari nu se văd, se uită.

Un astfel de contact, direct ori indirect, cu poporul ar mai avea și darul de a împiedeca și multe nedreptăți de orice fel ar fi împotriva căroră, e datorința supremă a tuturor celor buni și ales a celor sus puși, să se lupte neîntrerupt.

Pe terenul cultural, moral și economic ar încolți

și ar crește mult bine, dacă Asociațiunea și-ar reîncheie activitatea binefăcătoare în cadrele despățimintelor, ținând conferințe și prelegeri populare în toate părțile, distribuind cărți bune și ziare folositoare între popor ca în trecut.

Se spune din partea tuturor, că moralul soldaților în tranșee e cu atât mai ridicat cu cât superiorii îi cercetează mai des, cu mai viu interes și cu mai mare iubire părintească. Metoda aceasta excelentă s'o folosim și noi, ieșind cât mai des și cât mai mulți, în mijlocul poporului.

— Aceasta s'o facem cât mai îngrabă și cât mai des. (șr.)

Iuliu Maniu omul situației. Cetim în »Dacia«: Ziarul italian »Tribuna« publică o corespondență din București a trimisului său special despre actuala criză politică.

Examinând situația actuală, cât și sorții diferiților fruntași politici de a face față situației. »Tribuna« ajunge la concluzia, că omul momentului este numai dl I. Maniu, »omul nou, abia în vârstă de vre-o 40 ani, dar care începe să cuprindă cu personalitatea sa întregul orizont politic al țării«.

Dar continuă ziarul italian »astăzi se ridică împotriva lui toată vechitura României de ieri, care nu vrea să primească o abdicare politică în mâinile tinerei și viguroasei Transilvania. Evenimentele mai apropiate ne vor spune dacă aceste prejudecăți au mai multă putere, în țara mărită, decât interesele reale și viitorul națiunii«.

Pentru Sătmăru

— Telegrama Il. Sale Dr. Demetriu Radu către Dl. Al. Vaida.*) —

Pe lângă acțiunea pentru Bănat, este a se porni una și pentru Sătmăru, adecă pentru respectarea liniei de hotar în părțile Sătmăriului, așa cum s'a fost stabilit în tratatul de alianță din anul 1916. Pentrucă, dupăcum s'a putut vedea din ziare, se pare că și acolo linia va suferi stirbire, iar prin aceea vre-o câteva sate românești vor cădea afară de hotarele noastre. Dus de acest gând mare patriotic P. S. Sa Episcopul Ordșii-Mari Demetriu Radu, îndată după reîntoarcere din istorica vizitațiune eanonică, făcută acuma de curând și pe acolo, a ținut de lipsă a trimite următoarea telegramă în limba francesă la Paris:

Oradeamare. 2 Iulie 1919.

Domnului Alexandru Vaida ministru, membru al Comisiunii române la Congresul de pace Paris.

Legatiunea României.

După șapte ani de suferințe și de luptă, Sfântul Scaun apostolic al Romei a restituit subsemnatului episcop administrarea celor 46 parohii românești adnexate, sub presiunea guvernului Ungariei, în anul 1912, la vestita diecesă maghiară de Hajdudorogh.

Publicarea noului Decret pontificiu am făcut-o eu însami în persoană prin visitațiune canonică în aceste parohii, cu excepțiunea parohiei Macău, unde nu era cu puțină comunicațiunea.

Entusiasmul și mângâierea poporului astfel mântuit de maghiarisare, pretutindenea a fost indescriptibil. Chiar și în acele parohii, puține la număr, unde credincioșii sunt mai obicinuți cu limba ungurească, ei s'au arătat mândri de alor biserică și origine românească.

Subt impresiunea unei asemenea însuflețiri, dar mai cu

*) Ne-a sosit cu întârziere. Rugăm cu insistență pe toți cei ce ne trimit ceva spre publicare, să trimită la timp, căci nu putem publica ceea ce a apărut deja de mult în alfe ziare.

seamă în fața neliniștirii foarte dureroasă împrăștiată prin ziare, privitor la schimbarea în mai spre rău pentru aceste ținuturi a liniei de graniță, precisată în tratatul din anul 1916, — eu îmi țin de cea mai mare datorință de a vă ruga, Domnule Ministru, ca să interveniți cu insistență și cu toată tăria pe lângă Congresul de pace, în scop, ca numele parohii românești, pe baza caracterului lor românesc și în numele libertății și a tranșității de conștiință, ce li-a restituit-o lor Papa, să rămână adnaxate pentru totdeauna la a lor diecesă de origine românească de Oradeamare, și astfel între granițele României celei mare.

Aceste parohii cu numele lor oficial maghiar după Bulla *Christifideles graeci* sunt precum urmează: *E dioecesi Magnovaradinensi Rumenorum*: Amác, Szatmárzsádány, Nagykolcs, Csengerbagos, Csegöld, Csengerujfalú, Óvári, Pete, Percsalma, Szamosdob, Vetés, Csomaköz, Domahida, Gencs, Kismajtény, Nagykároly (Parochia rumena), Reszege, Szaniszló, Érdengeleg, Érendréd, Mezöterem, Portelek, Vezend, Éradony, Érkörtvélyes, Értarcsa, Gálospetri, Nyiracsád, Nyiradony, Piskolt, Nyirábrány, Vasad, Álmosd, Bagamér, Érkenéz, Érselind, Hoszupályi, Kakad, Nagyléta (Parochia rumena), Pocsaj Vértes, Nakó.

ss. Demetriu Radu,
Episcop român de Oradeamare.

Acest gest patriotic grăiește de sinc.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imagine, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Sărbătoare artistică.

— Reprezentațiile trupei Manolescu. —

Scriu sub impresia reprezentației de aseară a piesei italiene „Moartea civilă”, în care rolul principal l-a avut marele artist *Ion Manolescu*.

Dedați să asistăm mai adese la piese ușoare, de mai multe ori comedii sau farse, unde parecă numai ochiul se desfăștează, sufletul însă stă indiferent, când am văzut aseară puternica piesă dramatică alui Paulo Giacometti, am rămas profund emoționați. A plăcut foarte mult atât piesa, cât mai ales jocul artistic neîntrecut a maestrului Manolescu și trupa sa.

Sbuciumul sufletesc de care era cuprins pictorul Conrado, când evadează după 13 ani dela munca silnică pe viață, la care fusese condamnat pentru că omorise pe fratele soției sale; dorul de aș revedea frumoasa soție și adorata copilă, de care fusese silit să se despărță, când ea era de abia de 1½ ani; frica de a nu fi prins; groaza, ca soția sa, ajunsă guvernantă în casa unui medic văduv, era pierdută pentru el; trista știre că copilă sa e moartă, — toate acestea întrunite deodată într'un suflet sbuciumat și apoi redat într'un chip artistic, a sguduit întreg auditorul. Lupta lăuntrică însă nu era terminată încă. Conrado revede pe copilă, care se îngrozește de el și fuge, reîntâlnește pe soția sa, care îl conjură să dispară iar în noaptea de unde a ieșit, să nu nimicească a doua căsnicie, cum a nimicit pe cea dintâi; sfatul ce îl dă doctorul, să rămână dispărut, să fie mort și pe mai departe, căci osânda, ce i-s'a dictat înseamnă moartea, — toate acestea aduse în conflict cu dorul de a trăi în libertate, în dragoste, de a reîncepe fericita viață familiară, întreruptă chiar atunci, când era mai dulce, de aș strânge cu căldură copilă, căreia i-se schimbă numele, ca să nu știe nici odată, că a avut un tată ocnaș, — trezesc în sufletul lui o luptă puternică de sentimente, deșteaptă pasiuni, cari nizuiesc pe întrecute să iese biruitoare, îl sguduie în toată filința sa, încât îl duce adese la desperare și-l face să verse lacrimi.

Deschizându-se circulația de bani la postă rugăm cu înzistență pe On. abonenți și depozitari ai ziarului nostru să grăbească cu tri-

Pe o clipită retrăiește timpurile de fericire de altă dată, stringe în brațe pe soția sa, care îi declară, că i-a rămas credincioasă, care îi făgăduiește, să meargă cu el, să fugă, să se ascundă de ochii lumii, — dar îi cere un singur lucru, să se resemneze, să lase copilă în credință, că doctorul e tată, să se resemneze, cum a făcut ea, abdicând de toate fericirile de mamă, numai să o știe pe ea pusă pe calea ce duce la fericire. Și după o luptă grozavă, asemenea unei furtuni, ce pustiește totul și totul nimicește în calea sa și pe care artistul a redat-o cu atâta fidelitate, cât credeai, că e sbuciumul vieții proprii, Conrado se resemnează și se sinucide!

Rolul acesta e una dintre creațiile cele mai splendide ale lui Manolescu, el a dat dovadă de marele său talent artistic, și a făcut inimile întregului public să se umple de o justă admirație pentru un astfel de artist, fala neamului. Și noi, și toți Românii trebuie să fim mândri de Manolescu că-l avem, că e al nostru!

Foarte potriviți au fost în rolurile lor și ceilalți artiști: dna Maria Vecera, ca soția lui Conrado, dsoara Tudoraș, foarte draguță, ca fiica lui, ds. Nițulescu, dnii Cosmin, Nanu, Del'Vechio și Stănescu.

Publicul nostru a răsplătit cu aplause, lacrimi, flori și aclamații jocul atât de măiestru al artiștilor.

Luni seara s'au predat „Recomandația” piesă de moravuri într'un act și „Gringoire” de Banville, tradus frumos de Anghel și Iosif și aci domnii Manolescu, Manu, Cosmin și dsoara Tudoraș au fost foarte bine. Publicul nostru a răsplătit cu toată dragostea pe iubiții artiști, cari ne-au făcut o adevărată sărbătoare în aceste două zile: florile curgeau din toate părțile și aplauzele au mai conteneau.

La sfârșit s'au spus versuri și s'au făcut lectură.

Dorim ca artiștii noștri să continue turneul tot în astfel de condiții, făcând adevărată educație națională.

miterea abonamentelor, ușurând astfel situația grea în care se află ziarul în scumpetea enormă de azi.

Francezii părăsesc Aradul. După atâta sbucium și chin Aradul în sfârșit e al nostru și numai al nostru. Nu va mai fi jefuit de Sârbii nesătui, nici nu va mai fi terorizat de furia asiatică. Pe »Românul« nu se va mai scrie »Censure Francaise«, care știă să suprimă poezii de ale lui Eminescu, de dragul anumitor interese și simpatii, pe cari e mai bine să le dăm uitării.

D. general *de Tournadre*, bărbatul care cu afabilitatea și sentimentele-i nobile a recâștigat în scurt inimile românești, puse la serioasă probă de cei ce i-au premers — a adus la cunoștința prefectului Dr. Marșieu, că administrația orașului Arad trece definitiv în mâinile Românilor. Armata franceză a și început evacuarea orașului. — Bucuria fraților din Arad — cu toate regretele pentru depărtarea dlui de Tournadre — e de nedescris. Ne bucurăm și noi din toată inima.

Conferența de pace pentru Iugoslavi. »Gazetta del Popolo« descrie motivele simpatiilor manifestate de anglo-franco-americani pentru cauza jugo-slavă. Ziarul spune că presa croată publică zilnic știri despre noi concesiuni acordate diferiților industriași aliați, pentru instalații de fabrici, exploatarea de mine, păduri etc. *Aseruirea jugo-slaviei la capitalismul anglo-american e completă. Jugo-slavia a devenit o simplă colonie a acestor națiuni.*

Presa sarbească. Din rezumatele aduse de gazetele italiene despre presa »fraților« Sârbi, se vede, că ei urmăresc cu viu interes desvoltarea crizei politice din România. Așteaptă căderea definitivă a dlui Brătianu, — a cărui intrasingență ar fi alimentată de italieni — și ajungerea la putere a Dlui Take Ionescu. Ba aflăm ceva mai mult. Presa sârbească adecă desminte categoric comunicatele »Agenției Dacia« despre evacuarea Timișoarei și spune că așa ceva s'ar putea produce numai cu forța.

Chestia minorităților.

Intreagă presa franceză protestează cu energie împotriva atentatului pe care marile puteri aliate îl săvârșesc față de suveranitatea micilor state, prin granițele conferite minorităților etnice și religioase.

În această privință „Journal des Debats” publică un articol sub semnatura dlui Auguste Gauvain.

Importanța articolului Dlui Gauvain nu va scăpa atenției nimănui, cu atât mai mult cu cât autorul lui pare până mai zilele trecute, partizanul punctului de vedere al celor mari.

Astăzi însă dl Gauvain însuși s'a convins că această părținare a minorităților, este vătămătoare intereselor vitale ale micilor state și că marile puteri comit o greșală de neiertat când caută intenționat să știrbească suveranitatea unor state aliate ale căror servicii ar trebui răsplătite altfel decât prin asemenea hotărâri arbitrare.

Dar iată ce spune d. Gauvain:

Dar este de o deosebită importanță ca aceste stipulațiuni să nu vătămă interesele vitale și să nu între în amănuntele care privesc mai mult obiceiurile decât legislația internațională.

Sub acest raport tratatul cu Polonia nu scapă criticei. Probabil că spre a opri ca legile interne să încunjure pe nesimțite stipulațiunile internaționale, el intră, în materie de achizițiune a națiunii polone, de curaj al limbilor în fața tribunalelor, de învățământ public și de observațiuni relative la prescripțiunile religioase, în amănunte exagerate. Spre pildă, articolul 11 prescrie respectarea Sabatului. „Evreii nu vor fi constrânși să facă ceva care ar constitui o violare a Sabatului lor și nu vor fi loviți de nici o incapacitate dacă refuză să compară în fața tribunalelor sau să facă acte legale în ziua Sabatului”.

Se pune întrebarea de ce respectarea Sabatului este așa de imperativ impusă pe când respectarea Duminecii nu este observată la multe din puterile aliate.

În Franța bunăoară, creștinii au sunt dispensați să compară dumineca în fața Curților de Casație.

Mai mult, art. 11 dispune că „Polonia declară că se abține de a prescrie sau de a autoriza alegeri, ale generale, fie locale, care ar avea loc Sâmbăta: nici o înscrisoare electorală sau altfel

nu va fi impusă obligatoriu Sâmbăta”.

Câte precauțiuni în favoarea religiei mozaice, pe când legislația multor puteri aliate și asociate nu conține nici una în favoarea catolicismului!

Oare se va proceda la fel și cu musulmanii? Vom vedea oare pe faimoșii musulmani din India, atât de bine scoși la iveală de d. Montagu, reclamând inserțiunea clauzelor protectorate ale islamului? Sioniștii nu vor impune dogmele lor în Palestina? Vieța națională va fi ea oare oprită în unele țări, două, trei sau patru zile pe săptămână numai pentru motivul respectării legilor religioase.

Catolicismul s'a adoptat legislațiunilor laice și exigențelor vieței moderne. Se pare că chiar în Polonia iudaismul ar putea face același lucru.

De fapt, în România, evreii nu întâmpinau nici un obstacol în exercitarea religiei lor. Ei reușiseră chiar în localitățile din nordul Moldovei, unde se găsesec în majoritate, să impună restului populațiunii obiceiurile lor. S'au văzut evrei paznici de poduri, la care se percepe o taxă pentru trecere, refuzând trecerea podurilor în zilele de Sâmbăta pe motivul, că religieuna lor îi oprea de a primi bani în aceea zi și că era interzis de a se trece podul fără plată.

Cei patru ar fi putut să se ocupe de Incuri mai folositoare și mai urgente decât respectarea Sabatului.

Se înțelege de ce dl Brătianu a refuzat să se angajeze mai dinainte de a accepta condițiunile pe care cei Patru sau Cinci le fixau în favoarea minorităților etnice sau religioase. România era, înainte de războiu o țară liberă, guvernată potrivit principiilor celor mai moderne. Restricțiunile pe care le pusese față de străini, în general, și care erau pe punctul de a fi suprimate, nu întreceau pe acelea pe care Statele-Unite și dominionul australian le aplică la ei, astăzi, cu o tenacitate remarcabilă.

Pentru cabinetul din Londra și Washington se preocupă în așa fel de soarta minorităților etnice și religioase în unele țări ale Europei, pe când ele refuză să admită, în însăș contra societății națiunilor, principiul egalității raselor?

Această conduită inspiră puterilor cu „interese limitate” ideea, că ele sunt victimele unei politici arbitrare.

Acest lucru nu-i lipsit de primejdii. („Viitorul”).

Vieța politică.

Criza politică română.

E în același stadiu nelămurit, în care a fost. Se țin consilii de ministri, din cari nu transpiră nimic, de sigur fiindcă nu s'au luat încă hotărâri definitive.

Lozincă zilei este: „*politică de rezistență*”. O formulă, căreia cu greu îi aflăm înțelesul adecvat, mai ales că, cu toată rezistența, de-o ruptură cu aliații nu poate fi vorba, — cum reiese și din declarațiile celor dela guvern.

Idea guvernului național câștigă tot mai mult teren. Felul lui de alcătuire însă nu se poate ghici. Atâta e sigul, că stăruințelor *Dlui Iuliu Maniu* de-auni diferitele partide, înfăptuind „soldarizarea națiunii”, li se dă tot mai multă atenție. Presa din regat mărturisește fără deosebire de partid, că dl. Iuliu Maniu e „*omul situației*”, către care se îndreaptă cu încredere deplină ochii opiniei publice.

Conziliul de Duminică seara, care s'a ocupat și de aprovizionarea Ardealului, a comunicat ziariștilor o amânare a crizei până Joi, adică până după remiterea tratatului de pace delegațiilor austriece, amânată de Vineri pe azi. Așteptăm!

Ce vrea Dalmația.

Dl Nitti, primul ministru italian a primit o delegație a orașelor Zara, Sebenico, Trau și Spalato. Delegația i-a confirmat voința Dalmației de a fi încorporată la Italia. Dl Nitti a răspuns delegației, că dorința Dalmației e împărțită de toți italienii.

Ratificarea tratatului de către Germania.

Prezidentul delegației germane de pace în Franța, consilierul de legațiune baronul von Lersner, a trimis la 10 Iulie dimineața ministrului prezident Clemenceau următoarea notă: Am onoare a comunica Excelenței Voastre din ordinul guvernului german, că prezidentul Țării a îndeplinit ratificarea tratatului, semnat la 28 Iulie a. c., împreună cu protocolul și convențiunea semnată în aceeași zi, privitoare la ocupațiunea militară a provinciei renane, după ce a avut aprobarea Corpurilor Legiuitoare ale Țării, în ziua de 9 Iulie. Actul de ratificare a fost trimis prin curier special la Versailles și, după sosire îndată îl voiu semna. Acum guvernul german așteaptă comunicarea despre ridicarea măsurilor de blocus luate contra Germaniei de Puterile

aliante și asociate. Mai așteaptă și începerea neîntârziată a repatrierei prizonierilor germani rugând a fi informat în această privință cât mai repede cu putință.

Italia șterge măsurile restrictive.

Un decret va apare în curând în Italia prin care se vor declara desființate toate măsurile excepționale luate în timpul războiului cu privire la supușii străini și la cetățenii italieni internați. O singură excepție va fi în privința străinilor suspecti de bolșevism.

Discursul lui Wilson în senat.

Depunând tratatul de pace pe biuroul Senatului, Wilson a ținut un discurs mai larg, în care a arătat motivele cari au îndemnat America se între în războiu. — Vorbind apoi despre pace Wilson a spus următoarele:

„Rolul delegației americane a fost determinat de rolul ce l-a jucat America în războiu și e uniform speranțelor pe care națiunea americană și le pusese în dânsa. A fost greu, a accentuat președintele, să degajăm o nouă ordine, din haosul vechilor complicații internaționale, pentru a stabili definitiv regimul libertății și dreptului. Conferința s'a izbit de obstacole de tot soiul, cum au fost spre exemplu, angajamentele luate într-o vreme când forța se confunda cu dreptul în care învingătorii nu mai aveau nici un frâu și când în fine se împărțeau teritoriile fără a ține de dezideratele și de interesele populațiunilor. Unele rezultate ale lucrărilor Conferinței vor fi poate amare; dar întreaga Conferință a fost pătrunsă de dorința de a sustrage lumea influențelor nefaste, intențiunilor ilicite, ambițiunilor demoralizatoare, cum și expedientelor naționale care au fost terenul de cultură al sinistrelor planuri ale Germaniei. Conferința și-a atins țelul.”

— Ziarul „Italia” scrie, că sunt premature știrile despre o convențiune militară, care s'a încheiat între Italia și Austro-Germania. Ziarul constată totuși o apropiere a Austro-Germaniei de Italia provocată de faptul, că Franța nu a îndeplinit promisiunile date Austriei-germane.

(Ag. Dacia).

Concurs

de primire la preparandia de fete din Gherla.

Cu termenul de 1 August a. c. să publică concurs de primire pe cursul I a preparandiei diecezane de fete.

La acest curs vor fi permise 30 eleve, cari vor fi îndatorate să locuiască în internatul institutului și numai în cazuri excepționale se va concede elevelor să locuiască în oraș.

Elevele, cari voiesc să fie permise au să recurgă la acest Ordinariat până la termenul mai sus pus și să dovedească:

1. Cu carte de botez, că în luna Iunie a. c., au împlinit etatea de 14 ani și n'au trecut etatea de 18 ani.

2. Cu testimoniu școlar, că au absolvat cu succes patru clase de școală civilă, reală, gimnaz sau de școală superioară de fete și dacă recurenta a fost dispensată dela cutare obiect de învățământ la acelea școli, din acel obiect va avea să facă examen de primire.

3. Cu certificat dat dela medic oficios, că este sănătoasă, întreagă și aptă pentru cariera pedagogică, alăturând și certificat de revaccinare.

4. Cu atestat dela oficiul parohial competent, că dela absolvarea studiilor a dovedit purtare morală exemplară.

5. Cu atestat de identitate să dovedească locuința stabilă a părinților și a recurentei. — Tot până la termenul mai sus expus au să-și înainteze rugărilor pentru primire și acele eleve, cari în anul trecut au fost în internat și doresc să fie și în anul școlastic viitor.

Taxa internatului e 1600 coroane, care să plătește înainte în două rate și care se va schimba după împrejurări, precum și 20 kg. făină de grâu, 10 kg. unsoare și 2 kg. săpun de spălat rufe, cari se plătesc din partea institutului cu prețurile curente de atunci. La înscriere se vor prezenta elevele cu rezoluțiunea Ordinariatului, însoțite de părinții sau îngrijitorii lor și vor solvi didactru de 100 coroane, taxa de înscriere 10 cor., și pentru fondul de penziune 12 coroane. Tot atunci au să solvească elevele și rata primă de întreținere.

Elevele cari vor fi permise în internat, au să aducă cu sine: rufărie de corp câte 6 bucăți, batiste și ciorapi 1 duzină, 3 ștergare de lavoar, 3 rânduri de rufărie de pat, (6 fețe de perini, 3 cerșafuri, 3 euvete de plapomă) 1 învălitoare albă de pat, 1 covorel de pat, 1 măsurătoare albă, 6 servete, 3 ștergări de farfurie, 1 farfurie lată, 1 adăneă,

1 mică, 1 lingură, 1 linguriță, 1 cuțit, 1 furcuță, 1 cească pentru cafea cu farfurie, 1 pocal de apă, 1 pocal pentru dinți, 1 lighean de plev vânat. Pentru uniformitate, farfuriile au să fie din porcelan alb, iar tăcămurile din nichel. — Vor mai aduce elevele cu sine 6 ștergare, 1 saltea (sau matrațe), 2 perini, 1 plapomă de vară sau țol, 1 plapomă, 1 haină vânată închisă (care va servi uniformă), 4 haine de casă dintre cari 2 să fie de vară, 2 șorțe, cari să fie cusute din clot negru în formă de haină, 1 șal de iarnă, 1 cort, 2 părechi de ghete negre, 1 jachetă de iarnă și 1 de toamnă în culoare vânată închisă. — Pălăriile uniforme se vor procura

prin superioritatea internatului. Vor mai aduce cu sine elevele: perie de haine, 1 perie de ghete, 1 perie de dinți, 1 perie de cap, pieptene rar și des. — Toate acestea le vor preda pe lângă inventar scris în 2 exemplare și vor rămânea în proprietatea lor.

Elevele cari voiesc a fi permise ca privatiste, să-și înainteze rugărilor adresate Ilustrității Sale Episcopului Dr. Iuliu Hosszu din Gherla, la direcțiunea institutului preparandial de fete până în 1 Maiu 1920. Acluzele de lipsă sunt ca la elevele ordinare înșirate mai sus. Elevele privatiste pot fi și cari au trecut de 18 ani.

Gherla, din ședința Conzistorială ținută la 21 Iunie 1919.

— **Maximilian Harden** publică în ultimul număr al revistei sale »Zukunft« o listă a păcatelor, de care s'a făcut vinovat fostul cancelar Bethmann Hollweg, comandamentul trupelor germane, și numeroase persoane din anturajul fostului împărat Wilhelm. Gestul lui Harden a fost viu aprobat la Berlin.

(Ag. Dacia).

— **Demisia guvernului Károlyi.** Deoarece Antanta nu a recunoscut guvernul maghiar din Seghedin, președintele acestuia, contele I. Károlyi și N. Horthy — ministru de războiu — au dimisionat. Se crede, că noul guvern va fi presidiat de P. D. Abraham cu participarea următorilor: Aladár Balla, János Barta, contele Aladár Zichy, Gyula Muzsa, contele László Wenckheim, Zsigmond Farkas-házy și Ștefan Korzó.

— **Pe azi se așteaptă înmănarea tratatului de pace cu Austria.**

— **Soarta Kaiserului.** În Camera Comunelor, un deputat a întrebat dacă Olanda e înștiințată în privința extrădării Kaiserului. Bonar Law a răspuns că nu s'au făcut încă reprezentațiuni oficiale guvernului olandez, dar că s'au luat unele măsuri indispensabile în această privință.

Nr. 24/1919

Provocare

Senatul școlar gr.-cat din comuna Sinteia provoacă pe învățătorul Ioan Costan, ca până în 30 Iulie 1919 să își ocupe postul de cantor-învățător căci din contră postul se va declara vacant iar la salariul cantoral-învățătoresc nu poate conta.

Dat din ședința sen. școlar la 29 Iunie 1919.

Mihail Ciul,
prezident.

Nicolau Fălcușian,
notar.
(69) 3-3.

A apărut și se află de vânzare:

Evanghelia ed. II.
broș. 50 cor., legată în pânză imitație de piele cor. 100.—

Informațiuni.

— **Turneul Ion Manolescu.** Trupa de teatru român de sub conducerea neintrecutului artist Ion Manolescu, își va continua turneul prin orașele ardele-nești astfel; Sibiu 15 și 16 Iulie, Alba-Iulia 17 și 18 Iulie, Orăștie 19 și 20 Iulie, Caransebeș 21 și 22 Iulie, Lugoj 23 și 24 Iulie, Deva 25 și 26 Iulie, Arad 27 și 28 Iulie, Oradea-Mare 29 și 30 Iulie.

Pretutindenea se joacă seara primă: »Moartea civilă« iar a doua »Gringoire« și »Recomandajia«.

— **Fluviul de foc...** este ultima născocire decorativă a unui inginer italian din Florența, care a fost experimentată cu prilejul serbărilor pentru pace.

Procedeu consistă în niște arcuri foarte simple, purtate de oameni și luminate de o cantitate de luminărele.

Aceste arcuri care se succed la intervale mici, dau impresia unui fluviu de foc în curgere.

— **„La Democratie Nouvelle“** publică un articol cu acest titlu: »Va veni o zi când vom avea zahăr«. E totuși o mângâiere, pe care noi nu o avem. Și iluzia indulcește câte odată...

— **Intreagă presa germană** continuă atacurile împotriva dlor Erzberger, Müller și Bauer. Ziarele mari germane ca »Berliner Deutsche Tagespost«, »Kölnische Zeitung«, »Frankfurter Zeitung« și altele îl acuză și acum pe Erzberger și pe tovarășii săi ca trădători de patrie și agenți ai antantei când au semnat pacea. (Ag. Dacia.)

— **Di Octavian Goga,** membru al Consiliului Dirigent, a fost pus în fruntea *Resortului de propagandă*, înființat de curând.

— **Congresul comercianților români** s'a ținut Sâmbătă la Sibiu, a participat un mare număr de comercianți și s'au luat hotărâri, cari credem, că vor asigura înflorirea acestui ram de economie națională, atât de însemnat în viața statelor, și totuși la noi destul de negles.

— **Judecarea Kaizerului** continuă a ținea lumea în febre. »Evening Neros«, că tribunalul interaliat care-l va judeca, va fi prezidat de lordul Summer, una din celebritățile mondiale în materie de drept. Kaizerului va fi apărut de un consiliu german, ales după plac.

— **Înscrierile la liceul „Mihail Viteazul“ în Alba-Iulia** pentru anul școlar 1919—20 se vor face dela 1—15 August a. c., în cancelaria liceului zilnic dela orele 8—12 și 2—4.

Părinții sunt rugați a-se prezenta în persoană împreună cu elevii, aducând următoarele acte:

1. Atestat școlar despre absolvarea clasei premergătoare. 2. Atestat de botez și 3. Atestat de revaccinare.

Taxa de solvit este 100 cor. Acei elevi, cari cer scutirea de didactru, au să prezinte atestat de paupertate și trebuie să dovedească progres în studii cel puțin bun.

În anul școlar următor vor funcționa clasele I—V. Fetele se vor primi ca eleve extraordinare (privatiste).

Alba-Iulia, la 11 Iulie 1919.

Direcțiunea.

Numărul cenzurat de: AUGUSTIN POPA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.